

Üniversite Öğrencilerinin Gösterişçi Tüketime Yönelik Tutumları: Fırat Üniversitesi Örneği

Davut Hacek | 0009-0004-7466-7227 | 230359012@firat.edu.tr

Fırat Üniversitesi, Kovancılar Meslek Yüksekokulu, Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü, Elazığ, Türkiye

 <https://ror.org/05teb7b63>

Damla Topçu | 0000-0002-1594-6806 | dtopcu@firat.edu.tr

Fırat Üniversitesi, Kovancılar Meslek Yüksekokulu, Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü, Elazığ, Türkiye

 <https://ror.org/05teb7b63>

Öz

Bu çalışmada üniversitedeki öğrencilerin gösterişçi tüketime yönelik görüşleri anlaşılmaya çalışılmıştır. Araştırma Fırat Üniversitesi'nde gerçekleştirilmiş ve 17 ön lisans öğrencisi çalışma grubunu oluşturmuştur. Araştırma verileri nitel araştırma yönteminin derinlemesine görüşme tekniği kullanılarak toplanmıştır. Elde edilen verilerden kodlar ve temalar çıkarılmış ve araştırma verileri tematik olarak çözümlenmiştir. Araştırmada gösterişçi tüketimin; gelirinden fazla harcamayı, gereksiz ve ihtiyaç fazlası yapılan harcamayı ve israfı ifade ettiği tespit edilmiştir. Ayrıca araştırmada gösterişçi tüketimi yönlendiren başlıca faktörlerin başkalarına özenme, bir gruba dâhil olma, sosyal medyada paylaşım yapabilme, dikkat çekme ve diğerlerinden farklı ve üstün görünmek olduğu belirlenmiştir. Gösterişçi tüketim üzerinde sosyal medya ve çevrenin, aileden daha fazla etkili olduğu da tespit edilmiştir. Marka ürünler satın alma, kaliteli aksesuar kullanma, pahalı makyaj malzemeleri kullanma, gelirinden fazla harcama yapma, ihtiyaç dışı ürünleri satın alma, gidilen mekânları ve alınan ürünleri sosyal medyada paylaşma, yapılan harcamaları bulunulan ortamda dile getirme davranışlarının başlıca gösterişçi tüketim belirtileri olduğu da araştırma kapsamında elde edilen bir diğer sonuçtur.

Anahtar Kelimeler

Gösterişçi Tüketim, Aylak Sınıfı, Marka Ürünler, Aidiyet, Sosyal Medya.

Atıf Bilgisi

Hacek, Davut – Topçu, Damla. “Üniversite Öğrencilerinin Gösterişçi Tüketime Yönelik Tutumları: Fırat Üniversitesi Örneği”. *Sosyolojik Bağlam Dergisi* 6/1 (Nisan 2025), 18-40.

<https://doi.org/10.52108/2757-5942.6.1.2>

Makale Bilgileri

Geliş Tarihi	03.01.2025										
Kabul Tarihi	26.03.2025										
Yayım Tarihi	15.04.2025										
Değerlendirme	İki Dış Hakem / Çift Taraflı Körlme										
Etik Beyan	Bu makale, Ege 12. Sosyal Bilimler Kongresi'nde sözlü olarak sunulan ancak tam metni yayımlanmayan “Kovancılar Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Gösterişçi Tüketime Yönelik Görüşleri” adlı tebliğin geliştirilmiş hâlidir. Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur. Fırat Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu, 03.04.2024 tarihli 2024/08 sayılı kararı ile etik izin alınmıştır.										
Benzerlik Taraması	Yapıldı – Turnitin										
Etik Bildirim	dergi@sosyolojikbaglam.org										
Çıkar Çatışması	Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.										
Finansman	Bu çalışma, TÜBİTAK'ın 2209-A - Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı tarafından desteklenmiştir.										
Yazar Katkıları	<table> <tr> <td>Araştırmanın Tasarımı</td> <td>Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)</td> </tr> <tr> <td>Veri Toplanması</td> <td>Yazar-1 (%60) - Yazar-2 (%40)</td> </tr> <tr> <td>Araştırma - Veri Analizi - Doğrulama</td> <td>Yazar-1 (%40) - Yazar-2 (%60)</td> </tr> <tr> <td>Makalenin Yazımı</td> <td>Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)</td> </tr> <tr> <td>Metnin Tashihi ve Geliştirilmesi</td> <td>Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)</td> </tr> </table>	Araştırmanın Tasarımı	Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)	Veri Toplanması	Yazar-1 (%60) - Yazar-2 (%40)	Araştırma - Veri Analizi - Doğrulama	Yazar-1 (%40) - Yazar-2 (%60)	Makalenin Yazımı	Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)	Metnin Tashihi ve Geliştirilmesi	Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)
Araştırmanın Tasarımı	Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)										
Veri Toplanması	Yazar-1 (%60) - Yazar-2 (%40)										
Araştırma - Veri Analizi - Doğrulama	Yazar-1 (%40) - Yazar-2 (%60)										
Makalenin Yazımı	Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)										
Metnin Tashihi ve Geliştirilmesi	Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)										
Telif Hakkı & Lisans	Yazarlar dergide yayımlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmaları CC BY-NC-ND 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır										